

Da jeg var ti år ble livet mitt forandra for alltid.

Det kjente og trygge ble ukjent og utrygt.

Og det var ikke lenger morsomt å komme hjem fra skolen

Da jeg var 10 år fikk moren min kreft.

Plutselig var det jeg som måtte vise omsorg for min mor.

Og jeg som var i veien når hun viste omsorg for meg.

Mine søsken og jeg måtte gå inn i rollen som voksne.

Jeg slutta å be med venner hjem.

Mamma ble operert og mottok cellegift og strålebehandling.

En dag kom den gode beskjeden.

Mamma var blitt kreftfri.

Endelig kunne mine søsken og jeg være barn igjen.

Endelig kunne jeg spille Fifa med en kamerat til langt på natt. Og endelig var det mest urettferdige i livet mitt, at broren min fikk være våken i én time lengre enn meg.

Men mamma var ikke frisk.

Kreften kom tilbake og behandlingen ga mange bivirkninger.

Mamma ble fort sliten og fikk lett anfall.

Igjen ble jeg forsiktig med å ta med meg venner hjem.

Igjen var det ikke leggetid som var urettferdig,

men at familien aldri ble kvitt sykdommen.

Selv om jeg igjen måtte være voksen,

var det heldigvis dager hvor jeg bare fikk være barn.

Dager hvor mamma hadde overskudd

til å med leke med oss.

Som den gangen vi la oss ned på det varme gulvet på badet,

lo sammen, og lata som at vi var på stranda.

Ingen kan klandres for at mamma aldri ble helt frisk.

Legene gjorde alt de kunne.

Hadde mamma bodd i Sverige,

hadde hun kanskje hatt færre bivirkninger,

for i Sverige behandler de pasienter med partikkelterapi.

Partikkelterapi er en strålebehandling

hvor du sikter på et mindre område i kroppen.

Du treffer svulsten, istedenfor cellene rundt.

Det er som å skyte på blink med rifle istedenfor katapult.

Du treffer blink

og ødelegger ikke hele blinken med kulen.

Da blir ikke bivirkningene like store.

Det gir flere dager med latter og glede.

Visste du om partikkelterapi før du kom hit i dag?

Jeg tror at de færreste av dere

hadde hørt om denne behandlingen.

Det har nok ikke vennene dine heller.

Det er ikke rart.

For vi har ikke denne behandlingen i Norge

I ni år har landet vårt vurdert å bygge anlegg for partikkelterapi.

Først i år bestemte vi oss for å bygge to.

Hvorfor tok det så lang tid?

Myndighetene var usikre på om partikkelterapi

var bedre enn vanlig strålebehandling,

Men likevel sendte vi pasienter til utlandet

for å behandle dem med partikkelterapi

og disse personene fikk færre bivirkninger.

(pause)

For litt over to år siden døde mamma.

Kreften var kommet tilbake.

Denne gangen orket ikke mamma enda en hard behandling.

Hun orket rett og slett ikke flere bivirkninger.

I stedet valgte hun å få en fin avslutning på livet.

Jeg har tenkt mye på hva som hadde skjedd

om mamma hadde blitt behandlet med partikkelterapi.

Jeg kan ikke vite om det hadde reddet henne.

Det jeg vet at denne behandlingen

kunne ha gitt oss flere lyse dager,

mer latter, flere fine stunder med lek på badegulvet

Jeg vet også at mange familier er rammet av kreft.

Jeg vet at barn gruer seg til å komme hjem,

at de hater å se den forandringen

som skjer med deres mødre, fedre eller søsken.

Men en dag vil kanskje en liten gutt slippe å gå igjennom dette.

Derfor må du som er berørt av kreft vite om partikkelterapi.

Først om fem år blir behandlingen tilgjengelig i Norge.

Frem til da kan vi søke om å få dra til utlandet.

De som er syke, og familien deres, trenger flere av de gode dagene,

selv om de er preget av sykdom.

Derfor må du må fortelle din familie, dine venner og dine bekjente om denne behandlingsformen.

Snakk med legen din. Be om å bli vurdert til partikkelterapi

For alle som er berørt av kreftsykdom må få sjansen

til denne behandlingen.

For det er en behandling som dreper svulsten
og ikke livsgleden.

Halvard Brundtland, Re VGS